

Petr chce být už od dětství zvěrolékařem. Alena učitelkou v mateřské škole. Když opouštějí základní školu, mají hned vybráno, kde chtějí pokračovat. Co ale dělat v případě, že vaše dítě nemá tak vyhraněné představy?

TEXT: EVA JAROŠOVÁ

Podle kariérní koučky Lenky Vornhagen je dobré si ujasnit životní vizi a hodnoty, podle kterých se dítě řídí a rozhoduje. Také je potřeba si uvědomit, jaké talenty a vášně má, kde je jeho expertní zóna. Takový proces může být pro

Děti k výběru netlačte, radí odbornice

mnohé děti složitý, často tápají i rodiče. Není proto na škodu se obrátit na nějakého kariérního poradce.

„Občas se stává zejména u ambiciózních rodičů, že dítě tlačí úplně jinam, než by bylo v souladu s jeho předpoklady. Může se pak sice zdokonalit, ale ne ve svém talentu,“ vysvětlila Lenka Vornhagen. To vede k tomu, že zájem o obor nebude dlouhodobý.

Ve své praxi se setkává s dospělými, kteří se profesně vydali na cestu, kterou jim někdo vsunul. Oni se pak vracejí k tomu, co vlastně s nimi souzní. Zjistí třeba, že zbytečně studovali vysokou školu, proto-

že jim ke spokojenosti stačilo vyučit se truhlářem.

Lenka Vornhagen používá nástroj, kdy koučovací otázky zaměřuje na vášně a talenty klienta, jak je člověk využívá, kde ve svém životě a nakolik. Zaměřuje se i na hledání silných stránek a na to, zda vycházejí z vášní.

Někdy může být pro rodiče těžké vidět ve vášních svých dětí nějaké pozitivum. Například mohou mít syna, který stále sedí u počítače a hraje hry. Když však tuto svou vášeň následně uplatní v povolání, může z něj být třeba skvělý programátor.

„Je dobré si všimnout, co dítě baví a naplňuje. I když se to neshoduje s vašimi představami,“ řekla Lenka Vornhagen.

S výběrem školy poradí i v Informálním a poradenském středisku Úřadu práce. Tam se může rodič s dítětem objednat i na individuální konzultaci.

„Aby byl zvolený obor studia tím pravým, je potřeba vědět, k čemu má daný klient vloh a předpoklady. Co očekává. Zda se jeho představy o výkonu určitého povolání slučují s realitou a aktuálním vývojem na trhu práce. Prostřednictvím profesní diagnostiky pomáhají odborní kariéroví poradci objevit příchodím v sobě skrytý potenciál – mapují jejich schopnosti, zájmy, dovednosti i vzdělávací potřeby,“ přiblížila Kateřina Beránková, mluvčí Úřadu práce.

Zájemci si musí najít to „své“ IPS a objednat se i s dítětem na konkrétní termín. V rámci individuální schůzky si pak poradce s budoucím středoškolačkem popovídá. Na základě rozhovoru poradce vyhodnotí, jaký diagnostický nástroj je vhodné použít. Je jich celá řada. Může to být zájmový test, test osobnosti, profesní diagnostický test.

S rodiči a dítětem pak poradce projde výsledky testů a ze seznamu škol napo-

S VÝBĚREM ŠKOLY POMŮŽE I ODBORNÝ PORADCE. FOTO: SHUTTERSTOCK

může vybrat vhodné obory a školy. Zároveň poradí, na co se při výběru zaměřit. Nasměruje ho na konkrétní, pro něj nejvhodnější, obor nebo školu a podpoří tak jeho šance na pracovní uplatnění.

Při výběru školy je třeba také rozhodnout, zda se vydat na učený obor, či hledat obor maturitní. I v tom je třeba brát v potaz individualitu každého dítěte. Výhodou je, že v dnešní době má řada učeb-

ních oborů navazující nastavbu. „Často i v této oblasti jsou děti pod tlakem rodičů, berou to, že maturitu mít musí. To ale není pravda,“ upozornila Lenka Vornhagen.

Když už máte vybraný směr, může se stát, že škola je daleko od bydliště a jedinou možností je internát. I v této volbě je potřeba se řídit potřebami dítěte. Když se na internát cítí a chce tam, měl by rodič zapracovat na sobě a potlačit své strachy. A naopak – pokud dítě na internát nechce, nemá cenu ho nutit.

„Je dobré si o tom popovídat. Vysvětlit, co pobyt na internátu obnáší, o co se bude muset postarat, jak si dokáže poradit v některých situacích. Či zjistit, co se ještě potřebuje naučit, aby to zvládlo,“ doporučuje Lenka Vornhagen.

Výběr školy a celé přijímací řízení přináší do rodin stres. To ale ničemu neprospívá.

„Při výběru je potřeba si uvědomit, že nepředurčuje zbytek života. Je to cesta, po které se dítě vydá a získá mnoho zkušeností. V dnešním měnícím se světě bude stále běžnější, že se člověk v průběhu života rekvatifikuje a povolání změní. Výběr střední školy určitě není konečná,“ dodala Lenka Vornhagen.